

Ανοικτή Πρόσβαση είναι η ελεύθερη, άμεση, διαρκής και απαλλαγμένη από τέλη και από τους περισσότερους περιορισμούς πνευματικών δικαιωμάτων, διαδικτυακή πρόσβαση σε ψηφιακό ακαδημαϊκό και επιστημονικό περιεχόμενο. Οι συγγραφείς δίνουν τη συγκατάθεσή τους για την ανοικτή πρόσβαση στο έργο τους σύμφωνα με τους όρους ειδικών αδειών ([Creative Commons](#)). Οι άδειες αυτές συνήθως διαθέτουν ελεύθερα το έργο μέσω διαδικτύου με την προϋπόθεση αυτό να χρησιμοποιείται για μη εμπορικούς σκοπούς και να γίνεται αναφορά κατά τη χρήση, διανομή, αναπαραγωγή, παρουσίασή του, κ.λπ.

Οι χρήστες μπορούν να χρησιμοποιούν ελεύθερα το διαθέσιμο υλικό για ερευνητικούς, εκπαιδευτικούς και άλλους σκοπούς σεβόμενοι τους όρους σύμφωνα με τους οποίους ο δημιουργός διέθεσε το έργο του.. Η Ανοικτή Πρόσβαση βελτιώνει την ποιότητα της έρευνας, επιταχύνει την επιστημονική πρόοδο και ενισχύει την καινοτομία.

Η αλλαγή στον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας, ως αποτέλεσμα των εξελίξεων στους τομείς της Ανοικτής Πρόσβασης και του Ανοικτού Λογισμικού, οδήγησε με τη σειρά της στην ανάδειξη ενός νέου όρου, αυτού της **Ανοικτής Επιστήμης**.

Η **Ανοικτή Πρόσβαση στις δημοσιεύσεις** και πιο πρόσφατα η Ανοικτή Πρόσβαση στα επιστημονικά δεδομένα αποτελούν τις πτυχές εκείνες της Ανοικτής Επιστήμης που είναι περισσότερο γνωστές.

Παρά το γεγονός ότι η συζήτηση για την **Ανοικτή Πρόσβαση στα ερευνητικά δεδομένα** διεξάγεται για περισσότερο από μια δεκαετία, οι πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έδωσαν τα τελευταία χρόνια μια νέα δυναμική ώθηση με αποτέλεσμα οι πολιτικές Ανοικτής Πρόσβασης τόσο χρηματοδοτών όσο και φορέων έρευνας να καλούν (υποχρεώνοντας ή ενθαρρύνοντας) τους ερευνητές να παράσχουν Ανοικτή Πρόσβαση στα δεδομένα τους.

Ως **ερευνητικά δεδομένα** χαρακτηρίζονται τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται ως βασικές πηγές στην ερευνητική διαδικασία, όπως πχ. αριθμητικά δεδομένα, αρχεία κειμένων, εικόνων και ήχων,κτλ. Η Ανοικτή Πρόσβαση στα ερευνητικά δεδομένα συμβάλει στη μακροχρόνια διατήρησή τους, στον έλεγχο της ακρίβειάς τους, στη διαθεσιμότητά τους για επανάχρηση από διαφορετικές ερευνητικές ομάδες, ακόμα και από επιχειρήσεις ή το ευρύ κοινό, στην εντατικοποίηση της έρευνας, αλλά και στον περιορισμό της αντιγραφής εργασιών χωρίς αναφορά στις πηγές.

Σταθμοί για την υιοθέτηση και την υποστήριξη της Ανοικτής Πρόσβασης είναι η [πρωτοβουλία της Βουδαπέστης](#) για την Ανοικτή Πρόσβαση και η σχετική Διακήρυξη (2002), καθώς και η [Διακήρυξη του Βερολίνου](#) στη γνώση των Θετικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών (Οκτώβριος 2003).